

Врз основа на член 80-а од Законот за градење („Службен весник на Република Македонија“ бр. 130/09, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12, 25/13, 79/13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14, 115/14, 149/14, 187/14, 44/15, 129/15, 217/15, 226/15, 30/16, 31/16, 39/16, 71/16, 132/16, 35/18, 64/18, 168/18, и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 244/19, 18/20, 279/20 и 96/21), член 14 од Статутот на општина Крива Паланка („Службен гласник на Општина Крива Паланка“ бр.08/2010, 08/2014 и 02/2018), Советот на Општина Крива Паланка на седницата одржана на 03.12.2021 год. донесе :

ПРОГРАМА

за поставување на урбана опрема на подрачјето на Општина Крива Паланка

1. Потребна и цели на Програмата

Со програмата за урбана опрема се утврдува потребата за поставување на урбана опрема на градежно изградено земјиште на подрачјето на Општина Крива Паланка, постапката за добивање одобрение за поставување на опремата, како и други прашања од значење за поставување на урбаната опрема.

Со оваа Програма се постигнуваат следните цели:

- евиденција на урбана опрема на територијата на Општина Крива Паланка;
- естетско обликовни подобрувања и воведување на нови стандарди во уредување на просторот;
- уредување, оплеменување, хуманизација на просторот и заштита на животната средина;
- вработување на невработени лица;
- можност за активирање на повеќе стари занаети и различни видови на ракотворби преку изработка, изложување и продажба на накит, уметнички предмети, предмети за различна употреба, сувенири;
- брз сервис и услуга на граѓаните од непосредна близина (продажба на весници, сувенири, цвеќиња, телефонски говорници).

2. Изрази употребени во програмата и нивно значење

-**Јавни пешачки површини** се површини на плоштади, тротоари, пешачки патеки и други јавни површини наменети за пешачко движење во рамките на подрачјето на Општина Крива Паланка, утврдени со Генералниот и Деталните урбанистички планови.

-**Активна пешачка зона** е дел од јавна пешачка површина наменета исклучиво за пешачко движење.

-**Пасивна пешачка зона** е дел од јавна пешачка површина која освен за пешачко движење може да се користи и за поставување на урбана опрема.

Урбаната опрема се поставува на јавни површини кои претставуваат градежно изградено и уредено земјиште без притоа да се наруши основаната намена на просторот и безбедноста на сообраќајот.

Урбаната опрема не е дел од градежното земјиште и врз основа на ова не се стекнуваат стварни права врз градежното земјиште.

Со одобрението за поставување на урбана опрема се утврдуваат условите, начинот и рокот за поставување и отстранување на урбаната опрема.

Урбаната опрема ќе се постави со предлог решение одредено според програмата, а во согласност со Деталниот урбанистички план на постојниот локалитет.

Се утврдува модуларен систем (кој ќе биде прикажан со графички дел – елеборат) за објектите во кои се извршува иста или слична дејност, со можно мултиплицирање на модулите за зголемување на вкупната површина на урбаната опрема.

Урбаната опрема што се поставува на јавните пешачки површини не смее на никаков начин да биде трајно прицврстена за подлогата, без оштетување на истата, а нејзиното поставување треба да се одвива на брз и лесен начин.

3. Видови на урбана опрема

Според член 2 точка 4 од Законот за градење („Службен весник на Република Македонија“ бр. 130/09, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12, 25/13, 79/13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14, 115/14, 149/14, 187/14, 44/15, 129/15, 217/15, 226/15, 30/16, 31/16, 39/16, 71/16, 132/16, 35/18, 64/18, 168/18, и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 244/19, 18/20, 279/20 и 96/21) , урбаната опрема се поставува на градежно изградено земјиште.

Под **урбана опрема**, во смисла на Законот за градење, се смета опрема за продажба на билети за јавен превоз, весници, сувенири, цвеќиња, храна, сладолед, телефонски говорници, автобуски постојки, типски објекти за обезбедување кои се во функција на дипломатско–конзуларните претставништва, на објекти на органите на државната управа и на резиденцијалните објекти, опрема во функција на туристички, културни и спортски настани, опрема за спортско рекреативни активности, јавни санитарни јазли, паркинзи во функција на објекти на органите на државната управа и објектите на општината, тераси со или без настрешници, платформи за јавни манифестации на копно и на водна површина, покриени и непокриени шанкови, самостојечки рекламни паноа, детски игралишта, фонтани, чешми, клупи и корпи за отпадоци.

а) Платформи

Платформите кои служат за организирање на спортски, културни, туристички и забавни настани (манифестации) како и придружните објекти во функција на истите, се со висини и површини кои овозможуваат безбедност при нивно користење.

Платформите се поставуваат на изградено или неизградено градежно земјиште кое може да прими поголема група на граѓани, согласно стандардите дефинирани во оваа програма.

Поставувањето и отстранувањето треба да биде непосредно пред и по завршувањето на манифестацијата, а просторот треба да се уреди во првобитна состојба од страна на субјектот кој ја поставил платформата.

б) Информативни паноа

Информативните паноа служат за јавна намена, за информирање на граѓаните (карта на градот, возен ред и друго) и огласување на културно – уметнички, спортски и други манифестации.

Поставувањето на информативните паноа не смее да го попречува нормалното одвивање на сообраќајот.

Информативните паноа може да бидат слободностоечки, преносливи, прицврстени на објект и сл.

в) Продажба на билети, весници, сувенири, цвеќе ,готова храна и пијалоци

Површината на урбаната опрема во која ќе се врши продажба на билети, весници, сувенири, сладолед, готова храна и пијалоци да не биде поголема од **4.0 м2**, а за продажба на цвеќе не поголема од **16.0 м2**.

г) Телефонски говорници

Телефонски говорници, поштенски сандачиња, интернет пултови и банкомати можат да бидат слободностоечки или прикачени на ѕид и треба да се поставуваат на начин да можат да ги користат лица со посебни потреби.

Минималниот простор кој што треба да е слободен пред апаратите да изнесува 1.5 x 1.5 м, како би се овозможило нивно непречено функционирање и пристап до нив, а притоа да не се нарушат постојните пешачки движења.

д) Монтажно – демонтажни типски објекти

Монтажно – демонтажни објекти од лесна конструкција се објекти со површина до 16.0 м2 кои можат да се постават на одредени места. Монтажно – демонтажни објекти од лесна конструкција се наменети за продажба на весници, билети за јавен превоз, вода и безалкохолни пијалоци, сувенири, лотарија, храна (без нејзина подготовка), кондиторски и слични производи.

Монтажно – демонтажни објекти од лесна конструкција можат да се поставуваат и на одредени места при одржување на хуманитарни, културни, забавни, спортски, изложбени, рекламно – промотивни или деловно – информативни и други активности по повод празници и манифестации како придружни објекти во функција на настаните.

I Обликовни услови

-монтажните објекти со своето обликување мора да бидат усогласени со просторот на кој се поставуваат, треба да се со унифициран изглед и боја кои ќе се определат со елаборатот за поставување на урбана опрема. Начинот на покривање треба да биде типски без додаток на монтажна тенда. За заштита од сонце и дожд на челото на монтажниот објект можно е поставување на рол тенда;

-на монтажниот објект може да се постави рекламен натпис со големина не поголема од челото на објектот со името на фирмата која го користи (врши дејност) без можност за истакнување на други рекламни пораки. Рекламниот натпис да не го надминува горниот раб на монтажниот објект повеќе од 50 см;

-на надворешниот дел од монтажниот објект не се дозволени видливи инсталации или делови на уреди за вентилација и климатизација како и било каква опрема надвор од габаритот на објектот;

II Сообраќајни услови

-монтажен објект или групација на монтажни објекти мора да биде лоцирана на начин кој нема да го попречува слободното движење на пешаци, инвалиди и возила. Се поставуваат на оддалеченост од работ на коловозот мин. 1.5 – 2.5 м., а од раскрсница мин. 5.0 м од почетокот на радиусот за десно свртување;

III Технички услови

-при поставување на монтажниот објект мора да се обезбедат санитарно–технички и хигиенски услови: проветрување природно или вештачко, бучавата која се создава со вршење на дејноста да не ја преминува дозволената граница, да се обезбеди заштитен отвор со прописно изведен пулт за издавање на роба, да се обезбеди приклучок на електрична енергија, приклучок на вода и канализација;

-подната, сидната и таванската облога како и пултот за издавање на роба да се изведат од непропусен, неотровен, материјал кој не упива и кој лесно се чисти.

г) Автобуски постојки

Поставувањето на автобуски постојки да биде во согласност со Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата и Законот за јавните патишта, а димензионирањето да се врши со мултиплицирање на модули со површина од 4.0 – 16.0 м² и висина до 4.0 м од ниво на тротоар до врвот на покривачот.

Автобуските стојалишта се дел од урбана опрема од јавен интерес и можат да содржат настрешница, клупа, корпа за отпадоци, рекламно пано, урбани светилки и информативни табли.

При лоцирање на автобуските постојки потребно е да се обезбеди минимум слободен прооден простор пред нив од 2.5 м.

е) Објекти за обезбедување

Површината на објектите за обезбедување да не е поголема од 4.0 м². За нив важат стандардите за монтажно – демонтажни и типски објекти.

ж) Јавни санитарни јазли

Поставувањето на јавни санитарни јазли се врши на уредени површини, во близина на јавно зеленило, паркинг, оддалечени од влезови и излози на објекти. Истите не смеат да го попречуваат користењето на околните објекти и јавни површини. Може да се типски објекти или да се изведени со посебен проект соодветен за избраната локација.

з) Тераси, шанкови и настрешници

-**Тераси и шанкови** се поставуваат во зависност од расположивата јавна површина, при што е неопходно исполнување на условот да не се наруши урбанистичката концепција на просторот и параметрите за непречено безбедно движење од сите корисници, согласно Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. весник на РМ, бр. 78/06, 140/07 и 12/09 и 142/10) особено по однос на минималните димензии на пешачки површини – тротоари, по

однос на непречено користење на околните објекти и простори за јавна намена, протокот на сообраќајот (пешачки, движење на лица со хендикеп), пристап на амбулантно, противпожарно, полициско и комунално возило (возила на јавни служби).

Се забранува покривање на урбаната опрема на летната тераса со најлони. За заштита на елементите на урбаната опрема за време на врнежи истата може да се прекрие со лесен материјал или елементите да се отстранат од јавната површина. При тоа се забранува складирање на урбаната опрема покрај излогот и сите видливи страни на локалот кон улица и негово натрупување на куп. На површината на која се поставува урбана опрема за организација на летни тераси дозволено е поставување на: лесно подвижни маси, столици, жардињери, ограда, чадори, настрешници или тенди.

Сите елементи на опремата што се поставува на летната тераса (маси, столици, настрешници, чадори, постамент за чадори, жардињери, ограда и др.) не смеат да го преминуваат работ на одобрената површина. Исклучително во пешачка зона, на плоштади, кеј и други пошироки површини без моторен сообраќај, опремата за летна тераса се поставува на начин утврден со елаборат. Со елаборат се утврдува просторот, видот и изгледот на опремата како и бојата, димензиите и др.

Јавна површина може да се користи за летна тераса (вршење на угостителска дејност) со поставување само на опрема за летна тераса, а не и дополнително фрижидери, витрини и друго. Минимална ширина на површината потребна за поставување на урбана опрема за угостителство за поставување на еден ред маси со столови или клупи изнесува 1.5 м. Масите и столиците како елементи на летната тераса мора да бидат изработени од квалитетни материјали. На определени простори: пешачки зони, плоштад и во заштитени зони може да биде пропишан видот на опремата со посебен елаборат. Сите направи за заштита од атмосферски влијанија (чадори, тенди и настрешници) поставени на една тераса треба да бидат усогласени по боја и облик и да сочинуваат една естетска целина.

Чадорите се со минимална слободна височина од 2.4 м. Чадорите за сонце поставени и отворени не смеат со ниеден елемент да ја надминуваат линијата на одобраниот простор, можат да ја наткриват само одобрената површина и не смеат да бидат прицврстени за подлогата.

Тендите се типски – монтажни елементи со роло механизам конзолно поставени на чело на објектот и се поставуваат доколку на јавната површина има простор за еден ред на маси и столици паралелно со ѕидот на објектот без потпирачи на јавната површина. При поставување на тенди над зона во која се организираат летните тераси минималната слободна височина изнесува 3.2 м. Поставена и монтирана тендата смее да го наткрива само одобраниот простор за летна тераса. Страните на тендата не смеат да се затвораат со најлон или било каков друг материјал или фиксна конструкција која вертикално ќе се спушта од тендата заради изградба на зимска градина на јавна површина.

- Настрешница во функција на угостителски објект е лесен монтажно – демонтажен елемент кој се поставува на монтажно - демонтажни столбови и истиот може да биде отворен или затворен со граничници-прегради.

При поставување на настрешници минималната слободна височина изнесува 3.2 м. Доколку се поставува настрешница не се поставуваат други видови на направи за заштита од атмосферски влијанија.

-Оградите и жардињерите поставени на летна тераса не смеат да излегуваат со ниеден елемент надвор од дозволениот простор за летна тераса и да бидат фиксно прицврстени за подлогата. Висината да не биде поголема од 0.80 м. Над нив може да се изведе застаклен дел до висина од мах. 1.60 м. од подлогата на летната тераса. Оградите и жардињерите треба да бидат изведени од квалитетни материјали со високо естетско ниво. Во пешачките зони не се поставуваат огради или жардињери кон пешачката зона односно истите се поставуваат само помеѓу соседни летни тераси.

При поставување на маси и столови на тераси може да се постави монтажно-демонтажен под со максимална висина од 15см. По завршување на на дејноста и остранување на масите и столовите задолжително да се острани и демонтажно-монтажниот под.

с) Покриени и отворени шанкови

Покриени и отворени шанкови се поставуваат на плоштад-сквер, во парк, на кеј, покрај водни и рекреативни површини и регулирано корито на Крива Река на локалитет од градски парк до локалитет викан Ѓиљаков мост. Покриените и отворени шанкови не смеат да се прицврстени за подлогата и мора да имаат приклучок на вода, електрична енергија и канализација. Составен дел на локацијата на покриени и отворени шанкови може да биде и летна тераса.

и) Самостоечки рекламни паноа

Самостоечките рекламни паноа се поставуваат на пешачки и зелени површини во профилот на сообраќајниците, а во согласност со Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата („Службен весник на Република Македонија” бр. 169/15, 226/15, 55/16, 11/18, 83/18, 191/18, 70/19, 98/19, 302/20 и 122/21) и акт на Советот на Општината.

ј) Опрема за забава на деца и детски игралишта и спортско рекреативни површини

Опремата за забава на деца може да се постави по повод државни и верски празници и други манифестации на места каде има доволен простор за тоа (поголеми јавни површини или неизградено земјиште), во близина на паркинг простор, а просторот се дава на краткотрајно користење до 30 дена.

Детско игралиште може да се постави на изградено и неизградено градежно земјиште, на кеј, во паркови и на други јавни површини, со елаборат за поставување на урбана опрема погодна за таа намена.

Спортско рекреативни површини можат да се определат со изработка на техничка документација со која ќе се дефинираат димензиите, намената, видот и изгледот на површината.

Во спортско рекреативни површини можат да се поставуваат спортски игралишта, опрема за фитнес, скејт и др.

Локациите на кои што ќе се постави опремата за забава на деца, детски игралишта и спортско рекреативни површини ќе бидат дефинирани во Елаборатите за урбана опрема.

к) Фонтани, чешми, клупи и корпи за отпадоци

Фонтани, чешми, клупи и корпи за отпадоци со и без пепелници се поставуваат на јавни површини, во зависност од бројноста и потребите на корисниците.

Клупите и корпите за отпадоци се дел од урбаната опрема на градот и се поставуваат на поголема јавна пешачка површина, плоштад, поголеми пешачки патеки, на автобуски постојки од сите типови и на други локации согласно елаборат за поставување на урбана опрема.

Покрај клупите потребно е да има обезбеден поплочен простор со димензии од 1.0 x 1.2 м за луѓето со хендикеп. Корпите за отпадоци може да бидат поставени: слободностоечки или прикачени за светилки или фасади на објекти.

л) Жардињери и граничници

Жардињери со цвеќе и граничници се поставуваат со цел визуелно да се ограничи просторот определен за времени објекти и урбана опрема од слободната проодна површина или да се ограничи просторот меѓу сообраќајница и пешачка површина.

Одобрението за овие елементи е со времетраење колку и одобрението за поставување на времени објекти и урбана опрема, по што овие елементи треба целосно да се отстранат од просторот. Максимална висина на жардињерите и граничниците е 0.80 м.

Поставување на граничници од монтажано-демонтажен материјал (пвц фолија, стакло, лексан и друг вид на транспарентен материјал) под постојните настрешници за затварање на просторот со висина колку што е висината на постоечката настрешница.

љ) Тезги

Тезгите се лесно подвижни елементи на урбана опрема кои се поставуваат по повод празници и манифестации или на простори во градот кои служат за продажба на соодветни производи со пригодна намена. Тезгите треба да се со унифициран изглед и боја соодветна на локацијата. Минималната површина на тезгите изнесува 2.0 – 4.0 м² и се поставуваат и одстрануваат по завршување на дејноста. Не е дозволено лоцирање на тезги пред влезот на јавни, деловни и станбени објекти.

м) Елементи за изложување на производи

Елементи за изложување на производи се витрини, полици и фрижидери. Елементите за изложување на производи се поставуваат на јавни површини пред трговски локали, по правило во широчина на челото на локалот, без можност за нивно поставување во уредена зелена површина. Над елементите за изложување на производи може да се поставуваат тенди за заштита, конзолно на челото на објектот без вертикални потпирани. Просторот што се користи за излагање на производи не смее да се оградува и затвара на било кој начин (најлони, застаклување и сл.).

н) Ормар-Опрема за поставување на полначи за електрични автомобили

Ормар-Опрема за поставување на полначи за електрични автомобили на паркинг простор одреден за полнење со електрична енергија во рамки на јавниот паркинг простор.

њ) Корпи за цврст отпад (контењери)

Сопствениците на индивидуални станбени згради, станови, деловни простории, закупци и други корисници на станбен и деловен простор, како и корисници на услуги должни се отпадот од своите простории да ги собираат во корпи или канти за отпад како и да ги користат услугите на давателот на начин и под услов пропишан со оваа Програма и другите прописи кои ги уредуваат овие односи.

Сите корисници на услуги кои живеат во индивидуални станбени згради, сопствениците на занаетчиски дуќани и приватни претпријатија задолжително треба да поседуваат сопствени садови за отпад во зависност од количината на отпадот кој го создаваат.

На јавните површини доколку не се нарушува движењето можат да се постават садови за отпад (контењери, кошеви за хартија и електричен отпад, садови за стакло) каде за истите се грижи и одржува давателот на услугите.

о) Привремени паркинзи, паркиралишта и природни патеки

-Привремени паркинзи и природни патеки на неизградено градежно земјиште се изведуваат со елементи кои лесно можат да се отстранат, кои не ја нарушуваат животната средина, со можност за поставување на ниска ограда (не повисока од 0,80 м).

-Привремени паркиралишта се дел од урбана опрема од јавен интерес и претставуваат модулари еднокатни конструкции со кои може да се удвои паркинг просторот на отворените паркинзи кои се лоцирани на слободните простори во урбаната средина, а кои веќе се во функција како отворени паркинзи.

-Привремените паркиралишта може да бидат со конструктивни материјали кои ќе бидат прицврстени на фундамент/и со цел подобра стабилност.

п) Паркиралишта за велосипеди

-Типот и локациите се определуваат со елаборат за поставување на паркиралишта за велосипеди на Општина Крива Паланка.

Предлог (Идејните) решенија на урбана опрема која ќе биде поставена треба да биде во согласност со микролокациските услови, со високи естетско-функционални вредности и вклопеност во пејсажот на микролокацијата и подрачјето на општината.

Во графичкиот приказ кој е составен дел на оваа Програма прикажани се локациите на кои може да се поставува урбаната опрема, кои ќе се прецизираат со изработката на микролокациските услови.

4. Критериуми за определување на типот на урбаната опрема

За определување на типот на урбаната опрема кој треба да се постави служат следните критериуми:

- функционални критериуми како што се намена, времетраење и површина наменета за вршење на дејноста;
- естетско морфолошките критериуми овозможуваат редизајн на постојната типизација, односно морфолошка разновидност или потполна обликовна изедначеност;
- материјално експлоатациони критериуми ги одредуваат економските аспекти категорија време и објекти.

Урбаната опрема која се поставува на подрачјето на општина Крива Паланка треба да ги задоволува основните барања за градбата согласно Законот за градење („Службен весник на Република Македонија“ бр. 130/09, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12, 25/13, 79/13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14, 115/14, 149/14, 187/14, 44/15, 129/15, 217/15, 226/15, 30/16, 31/16, 39/16, 71/16, 132/16, 35/18, 64/18, 168/18, и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 244/19, 18/20, 279/20 и 96/21).

Урбаната опрема не смее да претставува архитектонска бариера односно да го попречува безбедното движење на пешаците или да го оневозможи движењето на лица со хендикеп. Урбаната опрема треба да биде технички и обликовно проектирана, беспрекорно изведена, во склад со амбиентот на локацијата, со примена на современи материјали, исправни и естетски прифатливи.

Доградба, надградба и други надворешни и внатрешни интервенции на урбаната опрема освен интервенциите за нивно тековно одржување, не се дозволуваат.

Со поставување на урбана опрема не смее да се попречува или отежнува користењето на станбените, деловните згради и други објекти, односно нивната функција на живеење или работење, да се загрозува сигурноста на сообраќајот, да се намалува пропишаната слободна природна површина, да се уништува зелена површина, да се намалува естетскиот и општиот изглед на околината.

Урбаната опрема со својот изглед и форма, не смее да го намали естетскиот и општиот изглед на околината, а со вршење на дејноста не смее да се создава нечистотија, недозволена бучава и лоша миризма.

Поставување на урбана опрема се врши на начин што истите не смеат на никаков начин да бидат трајно прицврстени за подлогата, а нивното поставување и отстранување треба да се одвива на брз и лесен начин и без оштетување на подлогата. Површината што служи за употреба на урбаната опрема мора да се одржува во хигиенски исправна состојба. При поставување на урбана опрема, не смеат да се преземаат градежни зафати, а особено не зафати со кои се менуваат материјалот и нивелетата на целата површина што се користи. При поставување на урбана опрема, не може да се монтираат платформи или рампи, освен ако служат за нивелирање на подлогата за терен во пад каде котата на едната страна од платформата се поклопува со котата на теренот и не го попречуваат или отежнуваат движењето на пешаците, а особено на инвалидизираните лица со колички.

Минималната широчина на јавната површина на која може да се постави урбана опрема, изнесува 3.2 м, а за поставување на монтажно – демонтажен или типски објект од лесна конструкција истата треба да изнесува минимум 4.5 м.

5. Стандарди за поставување на урбана опрема:

-урбаната опрема да е на минимално растојание од 0.80 м од рабникот на коловозот (корпа за отпадоци, жардињери), односно 1.5 – 2.5 м од рабникот на коловозот (автобуски стојалишта, киосци, рекламни табли);

-минималната височина при поставување на чадори за сонце изнесува 2.4 м, а при поставување на настрешници и тенди минималната височина изнесува 3.2 м над слободната проодна површина;

-поставувањето на урбана опрема пред деловните објекти каде што се врши дејност, е дозволено само во широчината на деловниот објект кон јавната површина, доколку се исполнети стандардите од оваа одлука и условите од други прописи;

-урбаната опрема што се поставува по повод манифестации, презентации и изложби, секојдневно по завршувањето на работното време се отстранува од јавната површина.

-при поставување на урбаната опрема на тротоари, минималната слободна проодна површина од попречниот профил на тротоарот изнесува 1.5 м, а во централното градско подрачје на активна пешачка зона изнесува 1.3 м. Исклучок претставуваат простори кај кои во партерот постои реализирана граница помеѓу просторот за движење на пешаци и бараниот простор за поставување на опрема (столбчиња, денивелација и сл.) но просторот за движење не може да биде помал од 1.2 м. Широчината на слободната проодна површина на тротоарите се мери од рабникот на коловозот или на велосипедската патека. Доколку на тротоарот има дрвја, комунален или рекламен објект, широчината на слободната проодна површина се мери од граничникот на дрвото или од најистурената точка на пречникот на дрвото, на комунален или рекламен објект, во правец на делот од јавната површина што е предмет на користење.

-поставување на урбана опрема не е дозволено на делот од тротоарот во зоната на свртување на улицата, односно во зоната на вкрстување на улиците, која изнесува минимум 8.0 м од пресечната точка на двете регулациони линии. Доколку пешачката површина е поголема од 5.0 м во радиус на свртувањето дозволено е поставување на урбана опрема за летна тераса при што треба да се запази проодна површина со ширина од 2.5 м од работ на коловозот односно од најистурениот елемент (дрво, комунален или рекламен објект).

6. При поставување на урбана опрема, барателот е должен да обезбеди:

-соодветни услови и согласности за приклучување на инфраструктурни мрежи за предвидениот временски период (електронапојување, водоснабдување и канализација, мрежа за телефонија, електронски комуникации и сл.) од соодветните јавни претпријатија и други правни лица (даватели на услугите) односно од субјектите кои стопанисуваат со објектите на инфраструктурата;

-примена на современи градежни материјали кои овозможуваат монтажно демонтажни конструктивни елементи, типски елементи, современо архитектонско обликување, препознатливост на функцијата, репрезентативност на урбаната опрема за дејностите од кои тоа

се очекува, принцип на повеќеводни кровови – со ниско слеме, обезбедување пристапност за лица со посебни потреби и инвалидитет и сл.;

-согласност од сопствениците на градежната парцела во сопственост, кога земјиштето се користи за јавна употреба согласно закон.

При поставувањето на урбаната опрема, покрај овие услови, мора да се почитуваат специфичните услови на локацијата, интензитетот на пешачкото движење и видот на дејноста која се врши и слично.

Доколку површината за која се бара поставување на урбана опрема, е во границите на опфатот на заштитено подрачје или објект или за неа е утврден посебен режим на користење, потребно е да се прибави претходно мислење од органот на државната управа надлежен за работите за заштитата на културно–историското наследство, односно на природата.

Урбаната опрема се поставува согласно Програма и истите може да бидат со различни димензии зависно од дејностите кои се извршуваат во нив. При поставување на урбана опрема се користи модуларен систем за објекти во кои се извршува иста или слична дејност, со можно мултиплицирање на модулите за зголемување на вкупната површина.

Урбаната опрема може да биде само приземна, со максимална висина на венец до 3.5 м и висина на слеме добиена со минимален нагиб зависно од видот на употребениот кровен покривач, само како заштита на објектот, со кота на приземје не повисока од 15 см.

7. Начини и услови за поставување и одржување на урбана опрема

Согласно Законот за градење („Службен весник на Република Македонија“ бр. 130/09, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12, 25/13, 79/13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14, 115/14, 149/14, 187/14, 44/15, 129/15, 217/15, 226/15, 30/16, 31/16, 39/16, 71/16, 132/16, 35/18, 64/18, 168/18, и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 244/19, 18/20, 279/20 и 96/21) урбаната опрема се поставува на јавни површини кои претставуваат градежно изградено и уредено земјиште без притоа да се наруши основната намена на просторот и безбедноста на сообраќајот. Урбаната опрема се поставува по добиено одобрение за поставување на урбана опрема кое го издава Градоначалникот на општина Крива Паланка.

Микролокациските услови претставуваат извод од графичкиот и текстуалниот дел на Програмата за поставување на урбана опрема во размер 1:1000. Точното позиционирање на урбаната опрема го одредува стручна служба од Општина Крива Паланка.

Согласно Правилникот за формата и содржината на Одобрението за поставување на времени објекти и на одобрението за поставување на урбана опрема („Сл. весник на РМ,, бр. 36/10), Одобрението за поставување на урбана опрема се издава на образец во А4 формат. Формата и содржината на одобрението и начинот на неговото издавање ги пропишува Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на управувањето со градежното земјиште.

Општина Крива Паланка согласно Законот за градење („Службен весник на Република Македонија“ бр. 130/09, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12, 25/13, 79/13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14, 115/14, 149/14, 187/14, 44/15, 129/15, 217/15, 226/15, 30/16, 31/16, 39/16, 71/16, 132/16, 35/18, 64/18, 168/18, и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 244/19, 18/20, 279/20 и 96/21) води регистар на издадени одобренија за поставување и отстранување на урбаната опрема. Доколку урбаната опрема се поставува за вршење дејност на јавна површина

пред деловна просторија, одобрението за поставување може да се издаде само ако за користење на просторот претходно е издадено одобрение за вршење дејност од страна на Градоначалникот на општина Крива Паланка.

Времетраењето на одобрението за поставување на урбаната опрема може да биде:

- дневно за време од 24 часа (манифестации, презентации и др.);
- краткотрајно за период од 30 дена (манифестации, презентации, изложби и др.);
- сезонско за период од 3 до 7 месеци (трговија на мало и др.);
- годишно за период од 1 година (угостителство, трговија, градилиште);
- долгогодишно, за период од 1 до 5 години.

Одобрение за поставување на урбана опрема се издава врз основа на поднесено барање кое заинтересираниот субјект го доставува до Општина Крива Паланка заедно со комплетна документација.

Со барањето се доставува соодветен елаборат за поставување на урбана опрема, имотен лист за катастарската парцела, согласност од надлежна институција во колку урбаната опрема се наоѓа во специфична локација, договор за користење на градежно земјиште и доказ за уплатена комунална такса. Во колку земјиштето е во сопственост на барателот не се доставува договор за користење на градежно земјиште.

Елаборатот се изработува согласно стандардите утврдени со оваа Програма. Елаборатот содржи текстуален и графички дел.

-Текстуалниот дел содржи техничко образложение за организација на пасивна пешачка зона со урбана опрема.

-Графичкиот дел содржи:

- Копие од катастарски план;
- Извод од Детален урбанистички план на постојниот локалитет;
- Предлог-ситуационо решение за поставување урбана опрема на локалитетот во размер 1:500 (1:1000 за големи локалитети) со назначување на активна и пасивна пешачка зона согласно оваа Програма;
- Предлог-ситуационо решение за поставување урбана опрема на пасивна пешачка зона во размер 1:200 со соодветни ознаки на урбаната опрема согласно оваа Програма;
- Детално-ситуационо решение на одделни микролокалитети со детали на одделна урбана опрема во размер 1:50 и приказ на одделни елементи на урбаната опрема 1:20 или 1:10.

Елаборатот се доставува до Одделението за урбанизам, сообраќај и заштита на животната средина во 2 примероци заедно со потребната документација.

Доколку барањето се однесува за поставување на урбана опрема на ист локалитет и со иста површина, како и за иста дејност барателот доставува само барање за продолжување на истата и приложува само административна такса.

Барањето од предходниот став се доставува најдоцна 14 дена пред истекот на важечкото одобрение.

Постапката по барањето до донесување на одобрението за поставување на урбана опрема ја спроведува Одделението за урбанизам, сообраќај и заштита на животната средина—во натамошниот текст: надлежно одделение на Општината.

Надлежното одделение на Општината врши увид на лице место и проверка на елаборатот од аспект на усогласеноста со одредбите на законите и прописите донесени врз основа на закон,

општите и посебните стандарди за поставување на урбана опрема на подрачјето на Општина Крива Паланка.

Одобрението за поставување на урбана опрема може да престане да важи и пред истекот на времето за кое е дадено доколку:

- урбаната опрема е поставена спротивно на издаденото одобрение за нејзино поставување,
- престане важењето на одобрението за вршење на дејност,
- не се постапува по акти на надлежни инспекции, издадени во вршењето на инспекциски работи во рамките на нивните овластувања.

Во случаите од претходно наведеното, надлежниот орган нема да издаде ново одобрение во наредниот период од 6 месеци.

Јавната површина на која се однесува издаденото одобрение за поставување на урбана опрема, имателот на одобрението не може да ја издаде или пренесе на користење во закуп или подзакуп на друго лице со договор за деловно-техничка соработка, ниту со било кој друг правен акт.

Даденото одобрение за поставување на урбана опрема не значи ослободување од обврската за исполнување на други услови пропишани со закон.

8. Трошоци за поставување, одржување, дислокација и отстранување на временни објекти и урбана опрема

Трошоците за поставување, одржување, дислокација и отстранување на временни објекти и урбана опрема паѓаат на товар на инвеститорот (физичко или правно лице).

9. Динамика на реализација на Програмата

Динамиката на реализацијата на Програмата ќе зависи од створените правни и технички услови.

10. Вршење надзор

Вршењето надзор над поставувањето, одржувањето, дислокацијата и отстранувањето на временни објекти и настрешниците во функција на објект, е во согласност со Законот за градење („Службен весник на Република Македонија“ бр. 130/09, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12, 25/13, 79/13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14, 115/14, 149/14, 187/14, 44/15, 129/15, 217/15, 226/15, 30/16, 31/16, 39/16, 71/16, 132/16, 35/18, 64/18, 168/18, и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 244/19, 18/20, 279/20 и 96/21) и го врши градежната инспекција.

Вршењето надзор над угостителски, трговски објекти кои користат јавни површини за поставување на урбана опрема, и останатата урбана опрема предвидена со оваа Одлука, во согласност со Законот за јавна чистота („Службен весник на Република Македонија“ бр. 111/08, 64/09, 88/10, 114/10, 23/11, 53/11, 80/12, 163/13, 44/15, 147/15 и 31/16 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 122/21) и Законот за комунални дејности („Службен весник на Република Македонија“ број 95/12, 163/13, 42/14, 44/15, 147/15, 31/16 и 64/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 302/20). врши комуналната инспекција.

Составен дел на оваа програма е:

-ГРАФИЧКИ ПРИЛОГ (скица со 6 локации за поставување на тезги и Монтажно–демонтажни типски објекти)

11. Преодни и завршни одредби

Реализацијата на Програмата ја врши Градоначалникот на општина Крива Паланка преку Одделението за урбанизам,сообраќај и заштита на животна средина.

Графичкиот приказ е составен дел на оваа Програма за поставување на урбана опрема на подрачјето на општина Крива Паланка.

Програмата може да се изменува и дополнува на начин и постапка иста по која и се донесува.

Со влегување во сила на оваа Програма престанува важноста на Програмата за поставување на урбана опрема на подрачјето на Општина Крива Паланка, објавена во „Службен гласник на Општина Крива Паланка“ бр. 08-517/24 од 26.02.2021 год.

Оваа Програма влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен гласник на Општина Крива Паланка“ и престанува да важи со до донесување на нова програма.

**Бр. 09-3711/83
03.12.2021 год.
Крива Паланка**

**Совет на Општина Крива Паланка
Претседател
Изабела Павловска**